

(Ф.03.02. - 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

Факультет міжнародних відносин
Кафедра журналістики

УЗГОДЖЕНО
Декан факультету
міжнародних відносин
Ю. Волошин
«29» 04 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної та
методичної роботи
А. Полухін А. Полухін
«13» 05 2021 р.

Система менеджменту якості

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Світова література»**

Галузь знань: 06 «Журналістика та інформація»
Спеціальність: 061 «Журналістика»
Освітньо-професійна програма: «Журналістика»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ/РГР /КР	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	4	180 / 6	32	48	-	100	-	-	4 с Екзамен
Заочна	4,5	180/6	10	8	-	162	5 с КР	-	5 с Екзамен

Індекс НБ–17– 061-1/19 –1.15
Індекс НБ–17– 061-1/19 –1.14

СМЯ НАУ РП 15.01.04-01-2021

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Світова література»</p>	<p>Шифр документа</p>	<p>СМЯ НАУ РП 15.01.04–01–2021</p>
Стор. 2 із 23			

Робочу навчальну програму дисципліни «Світова література» розроблено на основі робочого навчальних планів № НБ-17-061/19, №НБ-17-061/19з підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 061 «Журналістика» освітньо-професійної програми «Журналістика» та відповідних нормативних документів.

Робочу навчальну програму розробила
доцент кафедри журналістики

Е. Г. Кравченко

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 061 «Журналістика», освітньо-професійної програми «Журналістика» – кафедри журналістики, протокол № 1 від « 28 » липня 2021р.

Завідувач кафедри

В. М. Васильченко

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету міжнародних відносин, протокол № 2 від « 02 » липня 2021 р.

Голова НМРР

К. В. Сидоренко

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Світова література»	<u>Шифр документа</u> РП 15.01.04-01-2021 Стор. 3 із 23	СМЯ НАУ
--	---	---	----------------

ЗМІСТ

	стор.
Вступ	4
1. Пояснювальна записка.....	4
1.1. Заплановані результати.....	4
1.2. Програма навчальної дисципліни	6
2. Зміст навчальної дисципліни	7
2.1. Структура навчальної дисципліни (Тематичний план).....	15
2.2. Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН).....	17
2.3. Перелік питань для підготовки до екзамену.....	17
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	17
3.1. Методи навчання	17
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	17
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті.....	19
3.4. Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методич- них матеріалів до технічних засобів навчання.....	19
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	20

1. ВСТУП

Робоча програма дисципліни розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених розпорядженнями №071/роз. від 10.07.2019 р., № 088/роз., від 16.10.19 та відповідних нормативних документів.

I ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма навчальної дисципліни «Світова література» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених розпорядженнями №071/роз. від 10.07.2019 р., № 088/роз., від 16.10.19 та відповідних нормативних документів.

1.1. Заплановані результати

Метою викладання навчальної дисципліни «Світова література» в системі підготовки фахівця журналістської галузі є формування у студентів системного розуміння історичного руху світового літературного процесу від найдавніших часів до сьогодення; осмислення основних проблем світової літератури, залучення молоді до найвищих досягнень світової літератури та культури, загальнолюдських і національних духовних цінностей, виховання естетичного смаку, високої читацької культури, формування вмінь та навичок літературознавчого аналізу, а також підвищення рівня фахової підготовки журналіста, розвиток творчих якостей і професійних здібностей майбутніх журналістів.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Світова література» є:

- формування у студентів цілісного уявлення про світовий літературно-історичний процес, його особливості та видатні постаті, виходячи з конкретно-історичного аналізу основних її етапів;
- проаналізувати розвиток основних літературно-художніх напрямків і течій;
- простежити становлення системи жанрів і родів літератури;
- ознайомити з основними елементами поетики вершинних явищ - художніх творів найбільш відомих письменників і поетів;
- визначити проблематику основних творів з курсу та показати рух естетичних ідей і художніх форм;

- розкрити значення створених у різні періоди художніх цінностей для подальшого розвитку зарубіжної літератури як феномена людської культури.

Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Історія української державності та культури» передбачає, що студент здобуде наступні **компетентності**:

Інтегральна компетентність :

- здатність використовувати отримані знання, уміння й навички для власного особистісного зростання та ефективного лідерського служіння.

Загальні компетентності

- здатність розмовляти й створювати високо-художні тексти літературною мовою.
- здатність самостійно працювати з різними науковими джерелами.
- здатність формувати критичне мислення й висловлювати власні думки;
- здатність працювати з текстами художньої літератури різних жанрів і родів;
- розуміння природи літературно-художніх процесів у суспільстві й мистецтві.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

знати:

- вершинні явища світового літературного процесу від давнини до сучасності;
- закономірності перебігу літературного процесу в різних країнах;
- національну специфіку й загальнолюдську цінність творів зарубіжної літератури;
- зв'язок розвитку літератури, мистецтва і філософської думки;
- іманентні закони розвитку літератури;
- основні літературні напрями, течії, стилі, їх характерні ознаки та вияви в літературі;
- здобутки передбачених програмою видатних митців світу, їхні художні твори, особливості індивідуального стилю;
- особливості перекладів творів світової літератури українською мовою;
- здобутки перекладачів творів світової літератури.

уміти:

- володіти літературознавчими поняттями й термінами, поліметодологічними підходами аналізу художнього твору.

- визначати особливості творчої манери автора, його індивідуального стилю;
- виявляти жанрово-родові ознаки твору, його зв'язок з певним напрямом, течією, розвитком літератури, мистецтва, філософської думки;
- аналізувати шедеври світової літератури в контексті історичної та мистецької епохи, з урахуванням досягнень сучасного літературознавства та науково-критичної думки ;
- розуміти культурно-історичні особливості зародження та існування різних літературних жанрів і видів;
- готувати усні й письмові роботи, різні за обсягом, характером і жанром (аналіз ліричного твору, твір на літературну тему, характеристика художнього образу, аналіз оригіналу та перекладу тощо);
- використовувати літературні зразки для власної творчості.
- складати план і конспект літературно-критичних праць.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля **«Своєрідність художнього вираження світобачення у світовій літературі від доби Античності до постмодернізму»**, який є логічно завершеним, відносно самостійним, цілісним комплексом навчальної дисципліни, засвоєння якого передбачає програма.

Міждисциплінарні зв'язки. Програма дисципліни «Світова література» базується на засадах комплексної підготовки високоосвіченого фахівця і є складовою загальноосвітньої програми. Дисципліна взаємопов'язана з фаховими курсами, оскільки закладає основу майбутнього світогляду та є базою для набуття подальших теоретичних, філософських та історико-культурних знань та обов'язковою складовою професійної компетенції фахівця у будь-якій галузі. Крім того, наявний безпосередній зв'язок з іншими гуманітарними дисциплінами: «Українська мова», «Український фольклор», «Історія української літератури», «Історія і культура України», «Історія світової культури» та є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Журналістські жанри», «Історія української журналістики», «Історія світової журналістики», «Культурологія», «Політологія», «Філософія» та інших. Вона має інтегрований характер, оскільки поєднує в собі досягнення сучасної науки як у літературознавчій, так і в професійній сферах, реалізує ідею максимального наближення літературної освіти студентів до їхніх фахових потреб. Набуті під час вивчення дисципліни знання та навички студенти зможуть застосовувати при написанні курсових і

дипломних робіт, підготовці рефератів, доповідей на наукові конференції, при написанні журналістських та наукових статей. У суккупності вивчені навчальні дисципліни повинні виробити у студентів цілісне уявлення щодо історії, теорії та практики журналістської творчості.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль №1. «Своєрідність художнього вираження світобачення у світовій літературі від доби Античності до постмодернізму»

Тема 1. Загальна характеристика західноєвропейської літератури доби Античності. Хронологія і періодизація. Архаїчний період грецької літератури. Міфологія Еллади. Давньогрецький епос: героїчний, дидактичний, генеалогічний, пародійний («Війна жаб і мишей»), анімалістичний, філософський та ін. Поеми Гомера «Іліада», «Одіссея». Гомерівське питання. Антична лірика: загальна характеристика, класифікація, етапи розвитку. Генезис давньогрецької драми. Структура трагедії. Нововведення Есхіла щодо організації театральних вистав («Прометей закутий»), реформа Софокла в організації театральних вистав, новаторство Евріпіда у драматичному мистецтві. Творчість Аристофана («Вершники», «Хмари», «Жаби»).

Тема 2. Початок і розвиток грецької прози, поезії та генезис драми. Специфіка давньогрецької історіографії («Історія» Геродота), основні види ораторського мистецтва та його представники (Лісій, Демосфен), провідні теми філософської прози (Платон, Аристотель). Теорія поезії в «Поетиці» Аристотеля. Грецька література римського періоду. Історична та наукова проза Плутарха. Сатири Лукіана. Давньогрецький роман: виникнення, види, сюжетна схема, образи героїв. Література епохи еллінізму. Перші прозові жанри: історіографія, ораторське мистецтво, філософія. Найвизначніші праці давньогрецьких істориків і філософів. Проза епохи еллінізму та римського панування в Давній Греції. «Порівняльні життєписи» Плутарха, сатиричні діалоги Лукіана. Грецький роман, його тематична та художня своєрідність, Менандр, Каллімах, Феокріт. Аполлоній Родоський, Лонг («Дафніс і Хлоя»), Плутарх («Порівняльні життєписи»), Лукіан та ін.

Тема 3. Специфічні особливості римської літератур та її періодизація. Архаїчна та зріла пора докласичного періоду. Вплив давньогрецької літератури. Літературна спадщина Цицерона, мова й стиль його промов. Зміст і художні

особливості поеми Лукреція «Про природу речей». «Золоте століття» римської літератури. Творчість Вергілія («Буколіки», «Георгіки», «Енеїда»). Горацій («Сатири», «Оди»), Овідій («Пісні кохання», «Метаморфози»). Письменники епохи принципату. Поетична спадщина Квінта Горація Флакка: «Сатири», «Оди», «Послання». Тематика елегій Тібулла та Проперція. Римська історіографія (твори Юлія Цезаря, Саллюстія, Лівія, Тацита). Післяklassична римська література. Філософські, поетичні й драматичні твори Луція Аннея Сенеки. Гай Петроній Арбітр та його роман «Сатирикон». Поема «Фарсалії» Марка Аннея Лукана. Байки Федра. Викривальний характер епіграм Марка Валерія Марціала, сатира Деціма Юнія Ювенала. Огляд творчості письменника Луція Апулея. Проблематика, змістова та композиційна самобутність роману Апулея «Метаморфози, або Золотий осел», його сатирична спрямованість.

Тема 4. Панорамний огляд літератури Середньовіччя. Періодизація та основні особливості літератури Середньовіччя. Історичні особливості та роль християнства у формуванні літератури та європейських мистецтв середньовіччя. Архаїчний епос: кельтський епос, скандинавський епос. англо-саксонський епос. Світська та клерикальна література латинською мовою.

Тема 5. Література періоду пізнього Середньовіччя. XI-XIII ст. – період утворення європейських держав, формування класової структури феодального суспільства. Поезія вагантів. Героїчний епос. «Пісня про Роланда», «Пісня про Нібелунгів». Лицарська література (поезія). Лицарський роман. Театр та драматургія. Міська література.

Тема 6. Література доби Відродження в Італії та Іспанії. Три періоди італійського відродження. Флорентійська поетична школа «Солодкого нового стилю». Творчість Данте Аліг'єрі. «Канцоньере» – лірична сповідь Петrarки, шедевр світової ліричної поезії, який поклав початок європейській школі петраркістів. Джованні Боккаччо – майстер європейської реалістичної прози. «Декамерон». Література кватроченто: Марсіліо Фічіно, Лоренцо Медичі, Джованні Піко делла Мірандола, Леон Бattіста. Література чінквеченто. Лудовіко Ариосто, Нікколо Мак'явеллі, П'єтро Аretіno. Новелісти чінквеченто. Театр і драматургія. Творчість Торквато Тассо. Національне й державне об'єднання, завершення. Іспанська література епохи Відродження як синтез національного народного мистецтва та європейської ідеології гуманізму. Життя

і творчість Мігеля де Сервантеса. «Дон Кіхот» неперевершений шедевр західноєвропейської та світової літератури

Тема 7. Англійський гуманізм як провідна ідеологія літератури доби Відродження. Утопічні ідеї творчості Томаса Мора. Філософські праці Френсіса Бекона. Есеїстика Роберта Бертона. Англійська ренесансна поезія. Англійська ренесансна проза. Англійська драма доби Відродження. «Шекспірівське питання» як проблема авторства: провідні наукові концепції. Лірична творчість Шекспіра. Драматична творчість Шекспіра. Жанрове розмаїття драматургії Шекспіра. Історичні хроніки Шекспіра. Філософські трагедії Шекспіра другого періоду творчості. Трагікомедії Шекспіра останнього періоду творчості. Образи його творів у світовому мистецтві й літературі.

Тема 8. Основні літературні напрями літератури XVII ст. та періодизація. **Іспанська література XVII ст.** Новий час як особливий історико-культурний феномен. Основні історичні події епохи. XVII ст. як час абсолютизму. Держава і література в XVII ст. Суспільство і література. XVII ст. як століття науки. Роль філософських ідей Бекона, Гоббса, Декарта, Гассенді, Паскаля, Спінози в науковому та художньому пізнанні світу. Раціоналізм і сенсуалізм, поміркованість і містицизм в XVII ст. Релігія в XVII ст. та її взаємовідносини з літературою. Проблеми періодизації літератури XVII ст. . Історична, соціокультурна специфіка Іспанії в XVII ст. Поняття «Золотої епохи» іспанської літератури та його хронологічні межі. Творчість Сервантеса, Лопе де Вега, М. Алемана – художнє світовідчуття письменників перехідного періоду. Бароко як провідний літературний напрям в Іспанії та його специфіка. Іспанська драматургія XVII ст. Театр Лопе де Веги. Творчість Кальдерона як центральне художнє явище іспанського театру XVII ст.

Тема 9. Періодизація та характеристика літературного процесу у Франції XVII ст. Французька філософія XVII століття, її вплив на літературний процес (раціоналізм Декарта, сенсуалізм Гассенді). Творчість П. Корнеля. Трагікомедія Корнеля «Сід». Значення драматургії Корнеля для французького театру XVIII–XIX ст. Творчість Мольєра. Творча історія, особливості головного конфлікту й характеру п'єси, специфіка комедій «Тартюф», «Мізантроп», «Міщанин у дворянстві», «Скупий». Роль Мольєра в становленні комедіографії Нового часу.

Тема 10. Своєрідність німецької і англійської літератури XVII ст. Суспільно-політична і культурна ситуація в Німеччині XVII ст. Проблеми

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Світова література»</p>	<p>Шифр документа</p>	<p>СМЯ НАУ РП 15.01.04–01–2021 Стор. 10 із 23</p>
--	---	---------------------------	---

динаміки розвитку літературних напрямів XVII ст. в Німеччині. Специфіка німецького барокко. Основні періоди розвитку літератури в XVII ст. в Німеччині. Німецька література до і після Вестфальського миру. Німецький роман XVII ст. Творчість Гріммельсгаузена. Роман «Симпліціссимус» як вираження проблемно-естетичного синтезу німецької романної прози.

Особливості соціально-політичного розвитку Англії в XVII ст. Пуританство, література і театр. Розвиток філософії в Англії як важливий фактор культурного життя країни (Ф. Бекон і Т. Гоббс). Періодизація англійської літератури XVII ст. та її особливості. Формування класицизму в англійській літературі. Творчість Мільтона: публіцистика, поеми Мільтона «Загублений рай» і «Повернутий рай» – взаємодія бароко й класицизму.

Тема 11. Своєрідність просвітницьких тенденцій в історико-літературному процесі в Європі і Англії XVIII століття. Співвідношення загальної періодизації літератури XVIII ст. з особливостями розвитку національних літератур. Проблема традиції та новаторства літератури століття. Літературні напрями XVIII століття. Класицизм, рококо і сентименталізм як основні літературні напрями XVIII століття. Англійська література XVIII ст. Особливості соціально-політичної ситуації в Англії XVIII ст. Раннє формування просвітницьких тенденцій в англійській літературі. Основні етапи розвитку англійської літератури XVIII ст. Творчість Д. Дефо. Місце «Робінзона Крузо» в романній творчості письменника й серед інших англійських романів першої третини століття. Д. Свіфт. «Подорож Гулівера» як пародія на жанр псевдо-справжніх «книг про подорожі». Драматургія 60–80-х рр. Творчість Стерна. Літературне новаторство письменника. «Готичний» роман і його значення (Уолпол, Льюїс).

Тема 12. Французьке і німецьке Просвітництво в літературі XVIII ст. Своєрідність історико-соціального розвитку у Франції XVIII століття. Монтеск'є – автор «Перських листів» – «справжнього маніфеста епохи Просвітництва». Творчість Вольтера – центральне явище зрілого французького Просвітництва. Дені Дідро та інші енциклопедисти (Гельвецій, Гольбах, д'Аламбер), особливості їхнього світогляду. Творчість Руссо та її періодизація. Драматургія Бомарше. Трилогія про Фігаро.

Час формування раннього німецького рококо (Х. Вейзе) і філософська «підготовка» Просвітництва (Лейбніц, Вольф). Роль Лессінга в розвитку

німецького Просвітництва. Особливості класицизму в драмі. Штюмерський період творчості Гете й Шиллера. «Дон Карлос» як переломний твір в розвитку драматургії Шиллера. «Фауст» Гете як вершина творчості письменника і художній синтез німецького Просвітництва. Значення творчості Гете.

Тема 13. Загальна характеристика італійської літератури XVIII ст. і реформування італійського театру. Творчість Джамбатісто Марино. Життя і творчість драматурга К. Гольдоні. Погляди драматурга на розвиток театру «Дель Арте». Жанр казки-ф'яби у драматургії К. Гоцці «». Концепції Карло Гольдоні і Карло Гоцці щодо реформування італійського театру.

Тема 14. Романтизм і реалізм як головні літературно-художні течії у XIX столітті. Німецький романтизм. Історичні передумови та характерні риси романтизму і класичного реалізму. Романтизм у Німеччині та його вплив на розвиток європейського романтизму. Йєнські романтики. Л. Тік, Новаліс. Мистецтво як найвища форма пізнання. Ідеал і дійсність. Роман-міф Новаліса «Генріх фон Офтердінген». Філософія природи Ф. Шелінга і німецький романтизм. Концепція романтичної двосвітності. Творчість Е. Т. А. Гофмана. Німецька література II половини XIX століття. Зріла лірика і ліро-епіка Генріха Гейне.

Тема 15. Особливості англійського і французького романтизму та їх вплив на розвиток європейського романтизму. Творчість Вільяма Блейка. Історичні романи Вальтера Скотта. Вальтерскоттівський метод і творчість європейських письменників. Дж. Г. Байрон як найяскравіша постать світового романтизму. «Світова скорбота» і «байронізм». Американський романтизм. Новелістика Едгара По. Вашінгтон Ірвінг, Фенімор Купер, Натаніель Готорн, Герман Мелвілл, Уолт Уітмен.

Романтизм як філософсько-естетична «реакція» на французьку революцію. Своєрідна доля романтизму у Франції. Ранні французькі романтики (Ж. де Стель, Ф. Р. Шатобріан). Особливості романтизму Ж. Санд, П. Меріме, О. Дюма. «Демократичний романтизм» В. Гюго. Роман «Знедолені».

Данський романтизм. Основні риси датського романтизму. Жанрове розмаїття творчості Ганса Христіана Андерсена. Філософський зміст і фантастика у творчості Андерсена.

Тема 16. Особливості романтизму як літературного напряму у слов'янських літературах. Творчість О. С. Пушкіна: «Південні поеми», лірика

1810–1820 рр. Творчість Пушкіна у 1830-ті роки. М. Ю. Лермонтов: лірика, поеми «Мцірі» та «Демон», роман «Герой нашого часу». Лірика В. А. Жуковського, А. Фета, Ф. І. Тютчева. Польський романтизм. Адам Міцкевич – основоположник і теоретик польського романтизму. Еволюція творчого методу Адама Міцкевича. Лірико-драматична поема «Дзяди» («Поминки»).

Тема 17. Соціально-психологічна проза в Англії та Франції у XIX ст.
Реалізм. Національно-культурні особливості Англії, Франції і Росії, «реалізм» («натуралізм») як вимога часу і читацького загалу 30-х років. «Фізіологічний нарис» як основа нового методу.

Безперервність розвитку англійського реалістичного роману: В. Годвін, Дж. Остен, Т. Пікок. Причини популярності романів Діккенса. Ч. Діккенс і його читачі. Романісти – сучасники Діккенса (сестри Бронте, В. Теккерей). Новий погляд на поєднання «соціального» і «психологічного» у вершинних досягненнях англійського роману (Ч. Діккенс «Олівер Твіст», «Девід Копперфілд»; В. Теккерей «Ярмарок суєти»).

Стендаль «Червоне і чорне», «Пармський монастир». Роман «Людська комедія» О. де Бальзака: композиція і основні теми. Трагедійність погляду Бальзака. Роман «Втрачені ілюзії» та моральні проблеми журналістики. Французька проза II половини XIX століття. Еволюція психологізму в творчості Гюстава Флобера та Гі де Мопассана: «психологія кохання». «Мадам Боварі» у порівняльно-тематичному зіставленні: європейський контекст.

Виникнення натуралізму. «Експериментальний роман» Еміля Золя «Жермінал». «Прокляті поети». Творчість Шарля Бодлера.

Тема 18. Модерністські тенденції у світовій літературі XX ст. Історичні передумови та характерні риси модернізму. Символізм як початок модерну й нової естетичної свідомості. Естетизм. Натуралізм. Декаданс у літературі. Зародження символізму й імпресіонізму. Всеєвропейський вплив французького символізму другої половини XIX ст. та естетики Art Nouveau. Символізм: найважливіші риси його доктрини, характеристика жанрової системи.

Творчість П. Верлена, А. Рембо, С. Малларме, М. Метерлінка, Е. Верхарна. Художні досягнення російського символізму в поезії (В. Брюсов, О. Блок, К. Бальмонт та ін.), прозі (А. Бєлий) і драматургії (ліричні драми О. Блока). Символ як художньо-філософська категорія мистецтва.

Реалізм і символізм. Особливості перехідного періоду, творчість М. Твена, О. Генрі, Б. Шоу, Г. Ібсена, Т. Драйзера, Дж. Лондона та ін. реалістів кінця XIX – поч. ХХ ст.

Натуралізм (Е. Золя, Гі де Мопассан), його художні відкриття, вразливість концепцій світу, людини, творчості.

Естетизм (О. Уайлд), його досягнення й протиріччя, співвідношення етичного та естетичного у художній картині світу.

Тема 19. Агресивність авангардизму як «мистецтва майбутнього».

Авангард як наслідок зіткнення з новою соціально-психологічною і світоглядно-інтелектуальною реальністю. Футуризм, кубофутуризм, егофутуризм, експресіонізм, дадаїзм, сюрреалізм тощо (Ф. Марінетті, Д. і М. Бурлюки, В. Маяковський, В. Хлєбников, І. Северянін, Б. Пастернак, Г. Аполлінер, П. Елюар, Л. Арагон, Ф. Гарсія Лорка, П. Неруда та ін.). Дегуманізація мистецтва в ХХ столітті, її причини і наслідки.

Неокласицизм (акмеїзм або адамізм), імажизм (імажинізм) (М. Гумільов, А. Ахматова, Й. Мандельштам, Т.-С. Еліот, Е. Паунд, С. Єсенін та інші).

Понад течіями (Р. М. Рільке, М. Цветаєва, М. Волошин, В. Ходасевич та ін.).

Авангардистський роман у ХХ ст. Проблема відповідності романної структури психології нового героя часу («Петербург» А. Белого). «Потік свідомості» (М. Пруст, Дж. Джойс, Г. Гессе, В. Фолкнер). Значення міфу в авангардистському романі.

Естетика дегуманізації (Ф. Кафка). Своєрідність художнього світу Ф. Кафки. «Кафкіанська ситуація». Абсурдність світобудови, відчуження особистості, рокованість буття у романах та малій прозі письменника-модерніста.

Авангардизм та антиутопія. Основні риси, тематика та проблематика роману-антиутопії. (О. Хакслі, Дж. Оруел, Є. Замятін, А. Платонов).

Особливості романного жанру в «Сазі про Форсайтів» Дж. Голсуорсі, творах Г. Манна і Т. Манна, К. Чапека, Р. Роллана, Г. Уеллса, М. Булгакова.

Тема 20. Екзистенціалізм як найбільш характерне філософське явище ХХ століття. Екзистенціалізм як напрям у літературі ХХ століття. Філософія і художня практика екзистенціалістів (А. Камю «Чума», «Іона, або Митець за роботою», «Міф про Сізіфа»; Ж.-П. Сартр «Нудота», «Мухи»).. Екзистенціальні проблеми в літературі.

«Новий роман» (Н. Саррот, Ф. Саган, А. Роб-Гріє, В. Голдінг, В. Набоков, Г. Белль та ін.).

Поезія 50–80-х років (Ж. Превер, Р. Фрост, Б. Пастернак, Й. Бродський).

Тема 21. Література «втраченого покоління». Р. Олдінгтон «Смерть героя»; Е.-М. Ремарк «На західному фронті без змін», «Три товариши»; Ф.-С. Фіцджералд «Великий Гетсбі», «Ніч лагідна»; Г. Міллер «Тропік Рака»; Е. Хемінгвей «Прощавай, зброє!»; В. Фолкнер «Сарторіс»; М. Булгаков «Біла гвардія»; І. Бабель «Кінармія», «Одеські оповідання».

Покоління раннього трагічного досвіду відкидає авангард як засіб самовираження. Необхідність «реалістичного» відображення суперечливої дійсності; неможливість повернення до реалізму XIX ст. Пошуки в жанрі стислої психологічної новели і значення американської традиції short story (Ш. Андерсон і Е. Хемінгуей), жанрової традиції мопассанівської новели (І. Бабель і Гі де Мопассан).

Тема 22. Латиноамериканська література кінець ХХ-поч. ХХІ ст. Інтелектуальна проза «переосмислення». Література Аргентини: Х. Л. Борхес – новели, Х. Кортасар – «Виграші». Література Колумбії: Г. Г. Маркес, «Сто років самотності», «Кохання під час чуми», «Полковнику ніхто не пише», «Осінь патріарха». Література Бразилії: Ж. Амаду «Генерали піщаних кар’єрів». Література Чілі: Г. Містраль, П. Неруда. Література Куби: Н. Гільєн.

Тема 23. Риси, парадокси та символи «театру абсурду». Е. Йонеску - представник французького «театру абсурду». Зображення духовної та інтелектуальної спустошеності сучасного суспільства у п'єсі «Носороги». Творчість швейцарського драматурга Ф. Дюрреманта. Проблема ціни життя окремої людини, споктуванні гріхів у драмі «Візит старої дами». Протистояння романтично-авантюрної та обивательської моделі існування у драмі М. Фріша «Санта Круз». Загальна характеристика життя і творчості С. Беккета.

Тема 24. Постмодернізм – його теоретичні засади і літературна практика. Філософсько-естетичні засади постмодернізму та їх вияв у художній літературі. Творчість П. Зюскінда. Роман «Запахи. Історія одного вбивства» як зразок німецької посмодерністської прози. Творчість У. Еко як теоретика постмодернізму. Постмодерна стилістика роману У. Еко «Ім’я троянди». Філософський зміст повісті П. Коельйо «Алхімік».

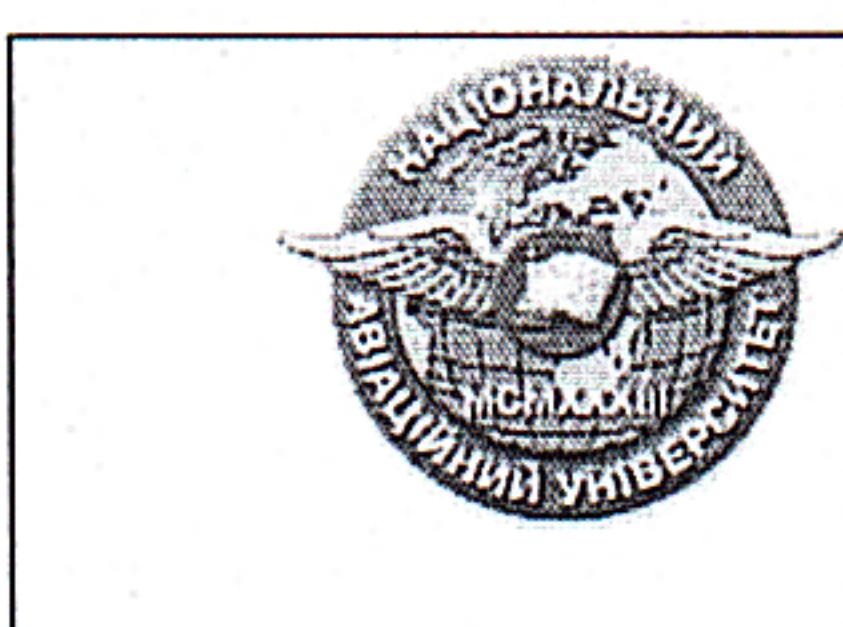
2.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Пр.занят.	СРС	Усього	Лекції	Пр.занят	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Модуль № 1

«Своєрідність художнього вираження світобачення у світовій літературі від доби Античності до постмодернізму»

		4 семестр					4 семестр				
1.1	Загальна характеристика західноєвропейської літератури доби Античності.	6	2	-	4	7	2	-	-	6	
1.2	Початок і розвиток грецької прози, поезії та генезис драми. .	6	-	2	4	7		-	-	6	
1.3	Специфічні особливості римської літератури та її періодизація.	7	2	2	3	6		-	-	6	
1.4	Панорамний огляд літератури Середньовіччя.	7	2	2	3	7	2	-	-	6	
1.5	Література періоду Зрілого Середньовіччя.	8	2	2	4	7				6	
1.6	Література доби Відродження в Італії та Іспанії	7	2	2	3	7	2	-	-	6	
1.7	Англійський гуманізм як провідна ідеологія літератури доби Відродження.	8	2	2	4	7		-	-	6	
1.8	Основні літературні напрями літератури XVII ст. та періодизація. Іспанська література XVII ст.	8	2	2	4	8	2	-	-	8	
1.9	Періодизація та характеристика літературного процесу у Франції XVII ст.	7	2	2	3	8		-	-	6	
1.10	Своєрідність німецької і англійської літератури XVII ст.	6	-	2	4	7	-	-	-	7	

	процесі в Європі і Англії XVIII століття.							2		
1.12	Французьке і німецьке Просвітництво в літературі XVIIIст.	7	-	2	5	7		-		6
1.13	Загальна характеристика італійської літератури XVIII ст. і реформування італійського театру.	8	2	2	4	6	-	-		6
	Усього за 4 семестр	-	-	-	-	90	10	-		80
							5 семестр			
1.14	Романтизм і реалізм як головні літературно-художні течії у XIX столітті. Особливості німецького романтизму.	8	2	2	4	8	-	2		6
1.15	Особливості англійського і французького романтизму та їх вплив на розвиток європейського романтизму.	8	2	2	4	7	-	-		7
1.16	Особливості романтизму як літературного напряму у слов'янських літературах.	7	-	2	5	7	-	-		7
1.17	Соціально-психологічна проза в Англії та Франції у XIX ст.	7	2	2	3	9	-	2		7
1.18	Модерністські і авангардистські тенденції у світовій літературі XX ст.	8	2	2	4	8	-	2		6
1.19	Агресивність авангардизму як «мистецтва майбутнього».	8	2	2	4	7	-	-		7
1.20	Екзистенціалізм як найбільш характерне філософсько-літературне явище ХХ століття.	6	-	2	4	7	-	-		7
1.21	Література «втраченого покоління».	6	-	2	4	7	-	-		7
1.22	Латиноамериканська література кінець ХХ - початок ХХІ ст.	6	-	2	4	7	-	-		7
1.23	Риси, парадокси та символи «театру абсурду».	6	-	2	4	7	-	-		7
1.24	Постмодернізм – його теоретичні засади і літературна практика.	7	2	2	3	8		2		6
	Домашня контрольна робота					8				8
	Модульна контрольна робота	10	-	2	8					
	Усього за модулем №1	180	32	48	100	90	-	8	82	
	Усього за семестр	180	32	48	100					
	Усього за навчальною дисципліною	180	32	48	100	180	10	8	162	

	Усього за навчальною дисципліною	180	32	48	100	180	10	8	162
--	---	------------	-----------	-----------	------------	------------	-----------	----------	------------

2.2. Контрольна (домашня) робота (ЗФН)

Контрольна (домашня) робота з дисципліни виконується у п'ятому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента при вивченні дисципліни.

Тема завдання для виконання практичної частини контрольної (домашньої) роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій, розроблених провідними викладачами кафедри.

Час, потрібний для виконання контрольної складає 8 годин самостійної роботи.

2.3. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми та доповнюються до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання за типом пізнавальної діяльності: інформаційно-рецептивний (лекція, розповідь, демонстрація, пояснення); репродуктивний метод; проблемний виклад виучуваного матеріалу, частково-пошуковий та дослідницький методи; індуктивний, дедуктивний; наочні (робота з таблицями, схемами тощо); творчий метод; практичні методи, експериментальний метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій-візуалізацій, практичних занять з використанням інтерактивних форм роботи (дискусій, презентацій, круглих столів, ділових ігор), неодмінною складовою засвоєння практичних навичок є розгляд і вирішення кейсів, самостійному вирішенні завдань, робота з навчальною літературою.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.1.1. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. / Г.Й., Давиденко, Г.М., Стрельчук, Н.І. Гринчак. – К. : ЦНЛ, 2011. – 488 с.

3.1.2. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XVII – XVIII ст. : навчальний посібник / Г. Й. Давиденко, М. О Величко. – [2-ге вид.] - К. : Центр учебової літератури, 2009. – 292 с.

3.1.3. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – початку ХХ ст. : навчальний посібник / Г. Й. Давиденко, О. М. Чайка. – К. : Центр учебової літератури, 2007. – 346 с.

3.1.4. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури ХХ ст.: навчальний посібник / Г. Й. Давиденко, Г. М. Стрельчук, Н. І. Гричаник. – [2-ге вид.] – К. : Центр учебової літератури, 2009. – 488 с.

3.1.5. Зарубіжна література ранніх епох. Античність. Середні віки. Відродження. / Ф.І. Прокаєв, Б.В. Кучинський, Ю.Л. Булаховська, І.В. Долганов. – К.: Вища школа, 1994. – 406 с.

3.1.6. История западноевропейской литературы XIX века: учебник для вузов / Под ред. Т. В. Соколовой. – М.: Высшая школа, 2003. – 357 с

3.1.7. Кузьменко В. І. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. : навч. посібник / В. І. Кузьменко– К. : Академія, 2010. – 496 с.

3.1.7. Наливайко Д. С. Зарубіжна література 19-го сторіччя. Доба романтизму / Д. С. Наливайко, К. О. Шахова : підручник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 416 с.

3.1.8. Наливайко Д. С. Антологія зарубіжної поезії другої половини XIX — початку ХХ сторіччя / Д. С. Наливайко. — К., 2003. – 342 с.

3.1.9. Помазан І.О. Історія зарубіжної літератури ХХ століття / І. О. Помазан – Х.: Вид-во НУА, 2010. – 256 с.

3.1.10. Шалагінов Б.Б. Зарубіжна література: Від античності до початку XIX століття: Іст.-естет. Нарис / Б.Б. Шалагінов. – К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004.- 360 с.

3.1.11. Шаповалова М. С. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження / М.С. Шаповалова, Г.Л. Рубанова, В.А. Моторний. – Львів: Світ, 1993. – 310 с.

Допоміжна література

3.1.13. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996. – 633 с.

3.1.14. Гиленсон Б.А. История зарубежной литературы конца XIX – начала XX столетия: учеб. пособие / Б.А. Гиленсон. – М.: Академия, 2006. – 480 с.

3.1.15. Горбунов А.М. Панорама веков: Зарубежная художественная проза от возникновения до XX в. Рек. указ. литературы / А. М. Горбунов. - М.: Кн. Пал., 1991. – 576 с.

- 3.1.16. Дмитриев А.С. История зарубежной литературы XIX века : учеб. для вузов / А.С. Дмитриев, Н.А. Соловьева, Е.А. Петрова и др. ; [под ред. Н.А. Соловьевой]. – [2-е изд., испр. и доп.] – М., 2000.
- 3.1.17. Дудова Л. В. Модернизм в зарубежной литературе: учебное пособие /Л. В., Дудова, Н. П. Михальская, В. П. Трыков. – М.: Флинта, Наука, 2001. – 240 с.
- 3.1.18. Зарубежная литература XX века: учебное пособие для вузов / Под ред. Л. Г. Андреева. – М.: Высшая школа, 2004. – 559 с.
- 3.1.19. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник : [у 2 т.] / [за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського]. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005.
- 3.1.20. Киреева Н. В. Постмодернизм в зарубежной литературе / Н. В. Киреева . – М.: Флинта, Наука, 2004. – 216 с.
- 3.1.21. Лімборський I.B. Європейське та українське Просвітництво: незавершений проект? Реінтерпретація канону і спроба компаративного аналізу літературних парадигм / I. В. Лімборський. — Черкаси, 2006. - 347 с.
- 3.1.22. Нямцу А.Е. Легенда о Дон Жуане в мировой литературе / А. Е. Нямцу. – Черновцы: Рута, 1998. – 84 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. Матеріали Вікіпедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://uk.wikipedia.org/>

3.3.2. Медведєва В.М. Книга і читання [Електронний ресурс] / В.М.Медведєва, К.М.Пхайко . – Режим доступу:<http://www.biblos.org.ua/download/show.php?nFi=.. /datas /sients /lang/ knigochitanna.txw>

3.3.3. Персональний сайт вчителя світової літератури [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.svitlit.at.ua

3.3.4.Сайт вчителя-словесника [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<https://sites.google.com/site/slovooslove/>

3.3.5.Словари и энциклопедии на Академике [Электронный ресурс]: – Режим доступа : <http://dic.academic.ru/>

3.3.6.Сучасна література зарубіжжя : методичні поради [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.chl.kiev.ua/default.aspx?id=5878>

3.4. Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів до ТЗН

№ пор.	Назва	Шифр тем за тематичним планом	Кількість
1	2	3	4

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Світова література»	Шифр документа СМЯ НАУ РП 15.01.04–01–2021	Стор. 20 із 22
--	---	---	-----------------------

Таблиця 4.1

Оцінювання окремих видів навчальної роботи студента

4 семестр		5 семестр	
Модуль №1	Денна форма навчання	Заочна форма навчання	
Вид навчальної роботи	Max кількість балів	Max кількість балів	
Відповіді практичних занять (5*7) (10*4)	40(сумарна)	40(сумарна)	
Виконання контрольної (домашня) роботи	-	20	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи студент має набрати не менше 32 балів</i>			
Виконання модульної контрольної роботи	20	-	
Усього за модулем № 1	60	60	
Семестровий екзамен	40	40	
Усього за 7 семестр	100	100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.6. Сума підсумкової семестрової модульної та залікової рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.6).

Таблиця 4.6

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Світова література»</p>	<p>Шифр документа</p>	<p>СМЯ НАУ РП 15.01.04–01–2021</p>
<p>Стор. 21 із 22</p>			

82-89	Добре	В	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		С	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		Е	Достатньо (виконання задовільняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.8. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./A, 87/Добре/B, 79/Добре/C, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.9. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Світова література»</p>	<p>Шифр документа</p>	<p>СМЯ НАУ РП 15.01.04-01-2021 Стор. 24 із 24</p>
--	---	---------------------------	---

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	13.05.21	<i>Юлія Маркізов</i>	<i>Юлія-</i>	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайом- лення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Ануль- ваного			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				